

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ У СУБОТИЦИ

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

-обавезна садржина- свака рубрика мора бити попуњена

(сви подаци уписују се у одговарајућу рубрику, а назив и место рубрике не могу се мењати или изоставити)

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ	
1.	Датум и орган који је именовео комисију: 10.09.2014. Наставно-научно веће, Економски факултет у Суботици, Универзитет у Новом Саду
2.	Састав комисије са знаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен: 1. Проф. др Мирко Андрић, редовни професор Ужа научна област: Рачуноводство, анализе и ревизија Датум избора у звање и назив факултета: 14.10.1996. Универзитет у Новом Саду, Економски факултет у Суботици 2. Проф. др Ненад Вуњак, редовни професор Ужа научна област: Финансије/Пословне финансије Датум избора у звање и назив факултета: 02.03.1992. Универзитет у Новом Саду, Економски факултет у Суботици Ужа научна област: Финансије/Банкарство Датум избора у звање и назив факултета: 25.05.1999. Универзитет у Новом Саду, Економски факултет у Суботици 3. Проф. др Дејан Јакшић, ванредни професор Ужа научна област: Рачуноводство, анализе и ревизија Датум избора у звање и назив факултета: 03.12.2009. Универзитет у Новом Саду, Економски факултет у Суботици 4. Проф. др Дејан Спасић, ванредни професор Ужа научна област: Пословне финансије, рачуноводство и ревизија Датум избора у звање и назив факултета: 02.06.2014. Универзитет у Нишу, Економски факултет у Нишу 5. Проф. др Бранко Крсмановић, редовни професор Ужа научна област: Рачуноводство и ревизија Датум избора у звање и назив факултета: 13.07.2012. Универзитет у Источном Сарајеву, Факултет пословне економије у Бијељини
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ	
1.	Име, име једног родитеља, презиме: Бојана (Раденко) Вуковић
2.	Датум рођења, општина, држава: 07.10.1984. Нови Сад, Република Србија
3.	Назив факултета: Економски факултет у Суботици

Назив студијског програма дипломских академских студија – мастер: Рачуноводство и ревизија

Стечени стручни назив: дипломирани економиста - мастер

4. **Година уписа на докторске студије:** 2009. година

Назив студијског програма докторских студија: Менаџмент и бизнис

Модул: Пословне финансије, рачуноводство и ревизија

5. Назив факултета, назив магистарске тезе, научна област и датум одбране: -

6. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: -

III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

ПЕРФОРМАНСЕ ГРУПЕ ПРЕДУЗЕЋА НА ОСНОВУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна, поглавља, слика, шема, графикона и сл.

Докторска дисертација Бојане Вуковић на тему „Перформансе групе предузећа на основу консолидованих финансијских извештаја” написана је на 238 страница. Структура докторске дисертације састоји се од увода, 3 поглавља, закључних разматрања и прегледа релевантне литературе. Поред тога, докторска дисертација садржи насловну страну, кључну документацијску информацију (образац 5а) на српском и енглеском језику и детаљан садржај. У докторској дисертацији се налази 8 приказа, 34 табеле, 30 слика и 190 извора коришћене литературе. Основна поглавља из којих се састоји докторска дисертација су следећа:

Уводна разматрања

1. Специфичности рачуноводственог обухвата и консолидовање финансијских извештаја
2. Проблеми уверавања у истинитост и објективност финансијских извештаја групе
3. Креирање аналитичких показатеља за оцену перформанси групе

Закључна разматрања

Литература

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Уводна разматрања. У уводном делу докторске дисертације кандидат је јасно идентификовао проблеме истраживања и указао на потребу истраживања уз постављање адекватних циљева. Основна хипотеза научног истраживања је прецизно формулисана. У циљу тестирања хипотезе, кандидат је поставио програм и указао на практични значај истраживања. У последњем делу презентован је начин структурирања постављеног истраживања докторске дисертације.

Позитивно се оцењује

Специфичности рачуноводственог обухвата и консолидовање финансијских извештаја. У првом поглављу кандидат је детерминисао полазне претпоставке, основне облике, предности и ограничавајуће околности пословног комбиновања предузећа. Различити појавни облици пословног комбиновања вођени су бољим позиционирањем пословања у условима интернационализације тржишта. Раст интереса за формирањем групе предузећа условио је потребу извештавања о групи као о јединственом економском ентитету. Кандидат је у раду направио концептуални приступ финансијском извештавању групе који се огледа у презентацији циљева, информационих домета и стварних и потенцијалних ограничавајућих околности консолидованих финансијских извештаја. Специфичности финансијског извештавања групе предузећа представљене су на јасан и концизан начин сходно смерницама професионалног, законског и интерног регулаторног оквира.

Након компаративног прегледа професионалне регулативе, кандидат је на систематизован начин презентовао приступе и процедуре консолидовања и свеобухватно размотрио методолошке аспекте

састављања консолидованих финансијских извештаја. На бази тих разматрања, кандидат је идентификовао проблеме у постојећим методолошким инструментима у овој области, првенствено анализирано са становишта захтева за тачношћу, истинитошћу и објективношћу консолидованих финансијских извештаја. На основу изведених истраживања, кандидат је указао на потребу превазилажења недоследности са аспекта формалне упоредивости појединачних финансијских извештаја, јединствености билансног рока и новчане јединице, начела билансирања и процењивања билансних позиција, сталности круга консолидовања и конзистентности примењених метода консолидовања. Идентификацијом релевантних проблема на основу досадашњих сазнања из стручне литературе, добре праксе и сопствених истраживања, кандидат је констатовао недостатке методолошког приступа оцене перформанси консолидованих финансијских извештаја.

Позитивно се оцењује

Проблеми уверавања у истинитост и објективност финансијских извештаја групе. У циљу превазилажења идентификованих проблема састављања консолидованих финансијских извештаја, у другом поглављу кандидат је указао на основаност потребе за независном верификацијом финансијских извештаја групе. Како би се потврдила информациона моћ финансијских извештаја групе и обезбедила полазна претпоставка за анализу перформанси, кандидат је истакао важност решења за превазилажење проблема у њиховом настајању и обезбеђивању сврсисходне основе за пословно одлучивање. У складу са тим, кандидат је развио специфичне процедуре уверавања у истинитост и објективност финансијских извештаја групе. Уверавање у истинитост и објективност финансијских извештаја групе систематизовано је кроз уверавање у истинитост и објективност појединачних финансијских извештаја предузећа групе и спроведених процедура елиминације унутар групних трансакција и салда. Разматрањем специфичности, кандидат је прецизно идентификовао проблеме уверавања у истинитост и објективност консолидованих финансијских извештаја. Истраживањем проблема кандидат је указао на важност обезбеђивања кредибилитета финансијским извештајима групе и заштите интереса ширег круга интерних и екстерних корисника.

У истраживању је кандидат истакао есенцијалан однос који постоји између истинитости и објективности консолидованих финансијских извештаја и евалуације пословања групе. На тој основи, изведени су методолошки кораци уверавања, почев од разумевања услова у којима настају консолидовани финансијски извештаји. Дефинисан је начин процене материјалног значаја информација и подручја ревизијског ризика у функцији развијања специфичних процедура уверавања. Имплементацијом ревизорских тестова у циљу стицања уверавања и формирањем мишљења независног ревизора направљен је завршни корак независне верификације консолидованих финансијских извештаја. Систематски приступ методолошким корацима уверавања изведен је позивајући се на актуелну регулативу у домаћим и међународним оквирима. На тај начин, кандидат је створио релевантну основу за креирање аналитичког инструментарија са циљем евалуације природе и интереса пословања унутар групе, као и предвиђање будућих потенцијала и пратећих ризика пословања групе.

Позитивно се оцењује

Креирање аналитичких показатеља за оцену перформанси групе. У трећем поглављу, кандидат је развио и извео методолошке кораке анализе својствене искључиво финансијским извештајима групе. Као полазна претпоставка специфичности аналитичког инструментарија применљивог на финансијске извештаје групе истакнута је специфичност одлука које се доносе на нивоу групе. У циљу испитивања постављене хипотезе да развијање и имплементација специфичног аналитичког инструментарија уз претходно уверавање у истинитост и објективност финансијских извештаја групе обезбеђује релевантну основу за задовољавање широког опсега информационих потреба у функцији доношења адекватних пословних одлука, кандидат је самостално развио методологију перформанси групе предузећа. Методологија је представљена уз детаљне анализе које су поткрепљене табеларним и графичким приказима. Истраживање је спроведено на основу финансијских извештаја пословања групе предузећа на подручју Републике Србије у периоду 2010-2012. година.

Кандидат је креирао аналитичке показатеље мерења постигнућа и финансијских способности појединачних предузећа групе на основу анализе збирног биланса. Циљ је био да се процени пословна способност сваког предузећа у групи и његов допринос перформансама групе као целине. Увидом у

успешност и сигурност пословања сваког предузећа у групи процењен је тренутни економски интерес пословања унутар групе. Процењом интензитета и природе пословања између предузећа у групи, кандидат је испитао врсту узајамних пословних односа и трансакција унутар групе којој синергија предузећа даје посебне квалитативне карактеристике. У овом делу рада, креирани су показатељи за евалуацију финансијских способности и успешности групе предузећа на основу анализе консолидованог биланса. Мерена је успешност пословања групе предузећа компаративном анализом биланса матичног предузећа и биланса групе. Испитан је утицај и интерес мањинских акционара и креирани су релевантни показатељи. Резултати мерења перформанси детаљно су презентовани. Интерпретација резултата је поткрепљена статистичком обрадом података на основу непараметарских тестова статистичког пакета IBM SPSS Statistics Version 20. Обрада података са циљем тестирања постављене хипотезе заснована је на релевантној иностраној литератури из области статистике. Резултати статистичког испитивања хипотеза су на одговарајући начин презентовани и интерпретирани. Креирани аналитички показатељи представљени су врло концизно уз значајан број табеларних и графичких приказа и у складу са дефинисаном методологијом анализе.

Позитивно се оцењује

Закључна разматрања. У закључним разматрањима кандидат је прецизно приказао и интерпретирао резултате истраживања. Кандидат је јасно потврдио постављену хипотезу и указао на важност и потребу креирања аналитичког инструментарија перформанси групе. Резултати истраживања и изведени закључци докторске дисертације су концизно презентовани.

Позитивно се оцењује

Литература. Списак коришћене литературе садржи 190 референци релевантних иностраних и домаћих аутора из области финансијског извештавања, рачуноводства, ревизије и анализе. Кандидат се исправно позвао на релевантне изворе који су наведени у списку коришћене литературе. Списак коришћене литературе садржи претежно стручне и научне радове објављене у међународним и домаћим часописима и на међународним конференцијама, монографије, као и стручну литературу публиковану од стране професионалних међународних и домаћих рачуноводствених и ревизијских организација.

Позитивно се оцењује

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. Прво навести најмање један рад објављен или прихваћен за објављивање у часопису са ISI листе односно са листе министарства надлежног за науку када су у питању друштвено-хуманистичке науке или радове који могу заменити овај услов до 01. јануара 2012. године. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду о томе.

Андрић М., Мијић К., Јакшић Д., Вуковић Б. (2011). *Implementation of Accounting Software as a Support to Company Management*. Tehnics Tehnologies Education Management, Vol. 6, No. 2, стр. 471-477. (M23)

Андрић М., Вуковић Б. (2010). *Обележја финансијског и ревизорског извештавања о консолидованим билансима у Србији*. Рачуноводство, vol. 54, број 11-12, стр. 7-20. (M52)

Вуковић Б., Мијић К. (2010). *Квалитет финансијског и ревизорског извештавања о повезаним странама*. Анали Економског факултета у Суботици, број 24, стр. 207-216. (M52)

Јакшић Д., Вуковић Б., Мијић К. (2011). *Анализа финансијског положаја пољопривредних предузећа у Републици Србији*. Економика пољопривреде, број 1, стр. 81-90. (M24)

Вуковић Б. (2011). *Специфичности консолидованих финансијских извештаја са освртом на Републику Србију*. Ревизор, број 53, стр. 59-73. (M51)

Vuković B., Mijić K. (2012). *Theoretical and Methodological Approaches to Models of Performance Measurement*. Zlatibor: International Symposium SymOrg, стр. 216-222. (M33)

Вуковић Б. (2013). *Методолошки аспекти састављања консолидованог биланса*. 17. Конгрес Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске - Рачуноводство, ревизија и пословне финансије у условима одговорнијег понашања учесника на тржишту, Теслић: CPPPC, 19-21.09.2013., стр. 509-526. (M33)

Вуковић Б. (2013). *Финансијски и билансни аспекти пословних комбинација*. 1. Интернационални научни скуп ЕконБиз, Бијељина: Факултет пословне економије, мај 2013., стр. 8. (M34)

Вуковић Б., Мијић К. (2013). *Регулаторни оквир финансијског извештавања групе предузећа*. Рачуноводство, Број 5-6, стр. 3-12. (M52)

Вуковић Б., Андрић М. (2014). *Анализа успешности групе предузећа на основу консолидованих финансијских извештаја*. 9. Конгрес рачуновођа и ревизора Црне Горе – Рачуноводствена професија у функцији стварања пословног амбијента за напредак предузећа и смањење кредитног ризика, Бечићи: ИСРЦГ, 16-18.10.2014. (M33)

Вуковић Б., Андрић М. (2014). *СТИЦАЊЕ РАЗУМНОГ УВЕРАВАЊА У ИСТИНИТОСТ И ОБЈЕКТИВНОСТ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА*. Ревизор, Број 65, стр. 71-90. (M51)

Вуковић Б. (2014). *Мерење економске ефикасности пословања групе предузећа*. Strategic Management and Decision Support Systems in Strategic Management (SM 2014), Суботица: Економски факултет у Суботици, мај 2014. (M33)

Вуковић Б., Андрић М. (2014). *Основе за мишљење ревизора о консолидованим финансијским извештајима*. Ревизор, Број 9-10, стр. 51-61. (M52)

Вуковић Б., Андрић М. (2015). *Процена природе и интензитета пословања унутар групе предузећа*. Анали Економског факултета у Суботици, (рад прихваћен за објављивање у 2015. години) (M51)

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Након свеукупне анализе, истраживања која су обелодањена у докторској дисертацији, имајући у виду дефинисане проблеме, постављену хипотезу и програм истраживања, развијену и тестирану методологију, добијене резултате и обједињена закључна разматрања истраживања, комисија констатује да је кандидат Бојана Вуковић овим радом дала значајан допринос у области анализе перформанси групе предузећа.

На основу спроведеног истраживања у оквиру закључних разматрања потврђена је хипотеза истраживања да развијање и имплементација специфичног аналитичког инструментарија уз претходно уверавање у истинитост и објективност финансијских извештаја групе обезбеђује релевантну основу за задовољавање широког опсега информационих потреба у функцији доношења адекватних пословних одлука.

Полазна претпоставка приликом истраживања је да финансијски извештаји групе треба да пруже свеобухватан увид у пословање групе, представљајући важан извор информација широком кругу корисника који своје одлуке посредно или непосредно везују за пословање групе. У истраживању су пре свега идентификовани проблеми и ограничавајуће околности састављања консолидованих финансијских извештаја који у крајњој инстанци могу довести у питање њихову истинитост и објективност.

Кандидат је у докторској дисертацији истражио и презентирао решења за превазилажење проблема у процесу настајања консолидованих финансијских извештаја и обезбеђивању сврсисходне основе за пословно одлучивање. Кандидат је развио специфичне процедуре верификације финансијских

извештаја групе којима се пружа разуман степен уверавања у истинитост и објективност консолидованих финансијских извештаја. Уверавање у истинитост и објективност финансијских извештаја групе засновано је на процедурама уверавања у истинитост и објективност финансијских извештаја појединачних предузећа у групи и спроведених елиминација унутар групних трансакција и салда.

У циљу обезбеђивања адекватне информационе основе за пословно одлучивање, након развијања специфичних процедура уверавања, кандидат је развио и извео методолошке аспекте анализе својствене искључиво финансијским извештајима групе. Развој специфичне методологије анализе заснован је на потреби оцењивања текуће и пројекције будуће пословне активности и успешности пословања групе предузећа. Створена је основа за утемељење и имплементацију специфичне аналитичке апаратуре. На основу методологије изведени су показатељи перформанси групе, на основу којих заинтересовани корисници информација из консолидованих финансијских извештаја могу оценити остварене перформансе. Важније од тога је што се на основу тих показатеља перформанси може проценити going concern групе предузећа што у савременом пословном свету постаје све значајнији принцип пословања. Специфична аналитичка апаратура је значајна за доношење стратешких одлука у вези пословне, финансијске, приносне способности групе и задовољавања екстерних и интерних интереса пословања. Обезбеђена је адекватна информациона подлога за одлучивање о економском интересу предузећа у групи, природи пословања и облицима будућег пословног комбиновања предузећа, преливању капитала унутар групе и сигурностима пласмана у групу.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

Резултати истраживања докторске дисертације представљени су у виду табела, графичких приказа и текста и јасно су образложени. Тумачење резултата истраживања поткрепљено је релевантним тестовима статистичког програмског пакета IBM SPSS Statistics Version 20. По том основу, комисија позитивно оцењује начин приказивања и тумачења резултата истраживања.

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање:

1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме?

Докторска дисертација је написана у потпуности у складу са образложењима која су наведена у пријави теме.

2. Да ли дисертација садржи све битне елементе?

На основу наслова, садржаја, постављеног проблема, циља, предмета истраживања, формулисане хипотезе, методологије истраживања, елаборације проблема и добијених решења, резултата истраживања и начина интерпретирања резултата, докторска дисертација садржи све битне елементе који се захтевају за радове овакве врсте.

3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци?

Разматрајући докторску дисертацију Бојане Вуковић, Комисија закључује да докторска дисертација представља оригиналан научни допринос аутора финансијском извештавању, ревизији и анализи перформанси групе предузећа, јер су истраживањем остварени следећи циљеви:

- сагледано је стање и генеза финансијског извештавања групе предузећа у оквирима међународне и домаће праксе
- дијагностицирана су ограничења и проблеми сачињавања и обелодањивања консолидованих финансијских извештаја са аспекта разумевања услова у којима они настају
- развијен је и имплементиран сврсисходан методолошки инструментаријум за верификацију консолидованих финансијских извештаја
- развијена је методологија анализе перформанси групе предузећа и препознати показатељи оцене успешности у прошлом времену што чини основу за процену неограниченог века трајања предузећа
- обезбеђен је информациони ресурс билансним адресатима у преиспитивању постојећих и предузимању даљих активности у пословању са групом предузећа
- доказана је хипотеза докторске дисертације да развијање и имплементација специфичног аналитичког инструментарија уз претходно уверавање у истинитост и објективност финансијских извештаја групе пружа релевантну основу за задовољавање широког опсега информационих потреба у функцији доношења адекватних пословних одлука.

У докторској дисертацији развијена су аналитичка решења (показатељи) за оцену перформанси групе и извршена њихова апликација на основу истинитих и објективних финансијских извештаја групе.

4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања

Докторска дисертација не садржи недостатке који би могли утицати на квалитет докторске дисертације и на резултате истраживања.

X ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене докторске дисертације кандидата Бојане Вуковић, **Комисија предлаже да се докторска дисертација под називом „Перформансе групе предузећа на основу консолидованих финансијских извештаја” прихвати, а кандидату одобри одбрана.**

НАВЕСТИ ИМЕ И ЗВАЊЕ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ
ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

---

1. Проф. др Мирко Андрић, редовни професор
Универзитет у Новом Саду, Економски факултет у Суботици

---

2. Проф. др Ненад Вуњак, редовни професор
Универзитет у Новом Саду, Економски факултет у Суботици

---

3. Проф. др Дејан Јакшић, ванредни професор
Универзитет у Новом Саду, Економски факултет у Суботици

---

4. Проф. др Дејан Спасић, ванредни професор
Универзитет у Нишу, Економски факултет у Нишу

---

5. Проф. др Бранко Крсмановић, редовни професор
Универзитет у Источном Сарајеву, Факултет пословне економије у Бијељини

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.